
DECLINATIO PRIMA

Η Α' κλίση της Λατινικής γλώσσας περιλαμβάνει ονόματα ΑΡΣΕΝΙΚΑ και ΘΗΛΥΚΑ μόνο, με τις εξής καταλήξεις:

ΑΡΣΕΝΙΚΑ & ΘΗΛΥΚΑ

	Singularis	Pluralis
Nom.	-a	-ae
Gen.	-ae	-arum
Dat.	-ae	-is
Acc.	-am	-as
Voc.	-a	-ae
Abl.	-a	-is

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΕΝΟΥΣ

Από τα ονόματα της Α' κλίσης ΑΡΣΕΝΙΚΑ είναι μόνο τα παρακάτω προσηγορικά: *poeta -ae* (= ποιητής), *nauta -ae* (= ναύτης), *agricola -ae* (= γεωργός), *scriba -ae* (= γραφέας), *incola -ae* (= κάτοικος) και τα φυσικού γένους αρσενικά **Κύρια**, π.χ. *Nasica -ae*.

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

1. Τα ΘΗΛΥΚΑ πρωτόκλιτα *dea -ae* (=θεά) και *filia -ae* (=κόρη), σχηματίζουν τη ΔΟΤΙΚΗ και ΑΦΑΙΡΕΤΙΚΗ του πληθυντικού εκτός από τις καταλήξεις σε *-is* και σε *-abus* για να μη συγχέονται με τις αντίστοιχες καταλήξεις των αρσενικών δευτεροκλιτών *deus -i* (= θεός) και *filius -i* (= γιος).

dea → deis & deabus, filia → filius & filiabus

2. Υπάρχουν μερικά πρωτόκλιτα επηρεασμένα από την Ελληνική γλώσσα:

π.χ. *Aeneas -ae*. ΠΡΟΣΟΧΗ! Αιτιατική ενικού *Aene-am* και *Aene-an*. Επίσης το *familia* (= οικογένεια) στη Γενική ενικού έχει κατάληξη κανονικά *-ae*, αλλά και *-as* (αρχαϊκή κατάληξη όμοια με την ελληνική γλώσσα) στις φράσεις *pater familias* (= οικοδεσπότης), *mater familias* (= οικοδέσποινα).

DECLINATIO SECUNDA

Η Β' κλίση της Λατινικής γλώσσας, περιλαμβάνει ονόματα και των τριών γενών με τις εξής καταλήξεις:

	<i>SINGULARIS</i>	
ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΑΡΣΕΝΙΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
&		
ΘΗΛΥΚΑ		

Nom.	-us	-er	-um
Gen.	-i	-i	-i
Dat.	-o	-o	-o
Acc.	-um	-um	-um
Voc.	-e	-er	-um
Abl.	-o	-o	-o

PLURALIS

Nom.	-i	-i	-a
Gen.	-orum	-orum	-orum
Dat.	-is	-is	-is
Acc.	-os	-os	-a
Voc.	-i	-i	-a
Abl.	-is	-is	-is

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΕΝΟΥΣ

Από τα σε -us δευτερόκλιτα, ΘΗΛΥΚΑ είναι τα ονόματα δένδρων, καρπών και θάμνων καθώς και τα ονόματα πόλεων.

π.χ *ficus -i* (= συκιά & σύκο), *Ephesus -i* (= η Ἔφεσος).

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

1. Όλα τα σε -er δευτερόκλιτα είναι ΑΡΣΕΝΙΚΑ. Αρχικά ἐληγαν και αυτά σε -us, το οποίο όμως απέβαλαν με την πάροδο του χρόνου

π.χ. *puer -us → puer*

2. Από τα σε -er δευτερόκλιτα, αυτά στα οποία προηγείται της κατάληξης φωνής, διατηρούν το - e - κατά την κλίση. Αυτά όμως στα οποία προηγείται σύμφωνο το συγκόπτουν.

ΕΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ και διατηρούν το - e - κατά την κλίση τα παρακάτω ονόματα:

vesper -i (= δειλινό)	<i>ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ</i>
socer -i (= πεθερός)	
gener -i (= γαμπρός)	
liberi-orum (= παιδιά)	

3. Στη Β' κλίση υπάγεται και το μοναδικό σε -ir όνομα, γένους αρσενικού, *vir, viri* (= ἄνδρας)

	Singularis	Pluralis
<i>Nom.</i>	<i>vir</i>	<i>viri</i>
<i>Gen.</i>	<i>viri</i>	<i>virorum</i>
<i>Dat.</i>	<i>viro</i>	<i>viris</i>
<i>Acc.</i>	<i>virum</i>	<i>viros</i>
<i>Voc.</i>	<i>vir</i>	<i>viri</i>
<i>Abl.</i>	<i>viro</i>	<i>viris</i>

4. Κλιση του Β' κλιτου *deus -i*(= θεός)

	Singularis	Pluralis
<i>Nom.</i>	<i>deus</i>	<i>dei & dii & di</i>
<i>Gen.</i>	<i>dei</i>	<i>deorum & deum</i>
<i>Dat.</i>	<i>deo</i>	<i>deis & diis & dis</i>
<i>Acc.</i>	<i>deum</i>	<i>deos</i>
<i>Voc.</i>	<i>deus & dive (& dee)</i>	<i>dei & dii & di</i>
<i>Abl.</i>	<i>deo</i>	<i>deis & diis & dis</i>

5. Τα υπερδισύλλαβα ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΚΥΡΙΑ ονόματα που λήγουν σε *-ius /-ii* και τα ΟΥΔΕΤΕΡΑ σε *-ium /-ii*, και το προσηγορικό αρσενικό *filius -ii* συναιρούν πολλές φορές την κατάληξη της γενικής σε *-i*.

π.χ. *consil-iūm*, *consil-ii* → *consil-i* (= σκέψη, σχέδιο)
Vergil-iūs, *Vergil-ii* → *Vergil-i*
fil-iūs, *fil-ii* → *fil-i* (= ο γιος)

6. Η κλητική ενικού των σε *-us* ονομάτων λήγει κανονικά σε *-e*. **Κατ' εξαίρεση** λήγει σε *-i* (από συναίρεση του *-ie*):

α) Στα κύρια ονόματα που λήγουν σε *-ius*:
 π.χ. *Vergilius* → *Vergil-i*

β) Στο όνομα *filius* → *fil-i*

Σημείωση: Παρόμοια σχηματίζεται στην κλητική ενικού του αρσενικού γένους η κτητική αντωνυμία του α' προσώπου για 1 κτήτορα: *meus* → *mi*

6. Η γενική πληθυντικού λήγει κανονικά σε *-orum*. **Κατ' εξαίρεση** λήγει σε *-um*: στα ονόματα νομισμάτων, μέτρων, και σταθμών.

πχ. *sestertius* → *sesterti-um* (αντί *sestertiorum*)

DECLINATIO TERTIA

Η Γ' κλίση περιλαμβάνει ονόματα και των τριών γενών με τις εξής καταλήξεις:

ΑΡΣΕΝΙΚΑ & ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ		ΑΡΣΕΝΙΚΑ & ΘΗΛΥΚΑ	ΟΥΔΕΤΕΡΑ
Singularis			Pluralis	
Nom.	-s ḫ --	-	Nom.	-es -a
Gen.	-is	-is	Gen.	-um -um
Dat.	-i	-i	Dat.	-ibus -ibus
Acc	-em	--	Acc	-es -a
Voc.	-s ḫ --	--	Voc.	-es -a
Abl.	-e	-e	Abl.	-ibus -ibus

π.χ. *dux, ducis* (*duc-s* → *dux*), *dolor* (*dolor-*), *doloris*

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

1) Μερικά ονόματα της Γ' κλίσης σχηματίζουν την Αιτιατική του Ενικού σε -im αντί -em.

a. Τα προσηγορικά (θηλυκά) **turris & vis**.

turris -is (= πύργος) → *turrim*
vis (ελλειπτ.) (= δύναμη) → *vim*

β. Τα ονόματα πόλεων και ποταμών που λήγουν σε **-is**.

π.χ. *Tiberis -is* → *Tiberim*
Neapolis -is → *Neapolim*

2) Μερικά ονόματα της Γ' κλίσης σχηματίζουν την Αφαιρετική του Ενικού σε -i αντί -e:

a. Τα ονόματα **turris & vis**.

β. Τα **ονόματα πόλεων και ποταμών**.

γ. Τα **ΟΥΔΕΤΕΡΑ** που λήγουν σε **-al, -ar, -e**

π.χ. *animal -is* (= ζώο) → *animali*
exemplar -is (= παράδειγμα) → *exemplari*
mare -is (= θάλασσα) → *mari*

δ. Τα ουσιαστικοποιημένα επίθετα **locuples -pletis** (= πλούσιος) και **familiaris -is** (= σύντροφος):

locuples → locupleti
familiaris → familiari

Πρόσοχή: Άλλοτε σε **-e** και άλλοτε σε **-i** σχηματίζουν την αφαιρετική τα ονόματα:

civis	civis -is	(αρσ.) = πολίτης	→ cive & civi
avis	avis -is	(θηλ.) = πουλί	→ ave & avi
navis	navis -is	(θηλ.) = πλοίο	→ nave & navi
unguis	unguis-is	(αρσ.) = νύχι → ungue & ungui	
rete	rete -is	(ουδ.) = δίχτυ	→ rete & reti

3) Μερικά ονόματα σχηματίζουν τη **γενική πληθυντικού** σε **-ium** αντί **-um**.

- a. Τα **ισοσύλλαβα**, π.χ. *civis -is* → **civium**
hostis -is → **hostium**
- β. Όσα έχουν θέμα που λήγει σε **δύο ή περισσότερα σύμφωνα**
π.χ. nox, noctis → **noctium** (= νύκτα)
ars, artis → **artium** (= τέχνη)
cohors, cohortis → **cohortium** (= κοόρτη)
- γ. Τα **ουδέτερα** που λήγουν σε **-al**, **-ar**, **-e**:
π.χ. animal -is → **animal-iūm**
exemplar -is → **exemplar-iūm**
rete -retis → **ret-iūm**
- δ. Τα: **dos - dotis** (= προϊκα) → **dotium** (:θηλυκό)
penates - penatium (= οι πατρικοί θεοί) (:αρσενικό)
pugillares - pugillarium (= οι πλάκες γραφής) (:αρσενικό)
servitus - servitutis → **servitutium** (= η δουλεία) (:θηλυκό)
vis (ελλειπτικό) → **virium** (= η δύναμη) (:θηλυκό)
- ε. Τα **Εθνικά ονόματα** που στον πληθυντικό αριθμό λήγουν σε **-ates**, **-ites** ή που **έχουν προέλθει από επίθετα**:
π.χ. Samnites -ium, Carthaginienses -ium αλλά Lemovices -um.

ΞΑΙΡΟΥΝΤΑΙ και σχηματίζουν κανονικά σε **-um** τη γενική πληθυντικού τα ονόματα:

senex -is	= γέρος (αρσενικό)	mater -is	= μητέρα (θηλυκό)
sedes -is ¹	= θέση (θηλυκό)	pater -is	= πατέρας (αρσενικό)
suboles -	= απόγονοι (θηλυκό)	iuvenis -is	= νέος (αρσενικό)
is			
frater -is	= αδελφός (αρσενικό)		

ΠΡΟΣΟΧΗ: λήγουν και σε **-ium** και σε **-um** τα:

aetas -atis	= ηλικία (θηλυκό)
civitas -atis	= πολιτεία (θηλυκό)
dignitas -atis	= αξιοπρέπεια (θηλυκό)

¹ Ο τύπος **sedium** είναι σπανιότερος.

utilitas -atis	= ωφέλεια (θηλυκό)
&	
mensis -is	= μήνας (αρσενικό)
virtus -utis	= αρετή (θηλυκό)
laus -udis	= έπαινος (θηλυκό)
clades -is	= καταστροφή (θηλυκό)
caedes -is	= σφαγή (θηλυκό)
adulescens -ntis	= νέος (αρσενικό)

4) Τα ουδέτερα που λήγουν σε **-al, -ar, -e** σχηματίζουν τις τρεις όμοιες πτώσεις του πληθυντικού σε **-ia** αντί **-a**.

π.χ. animal -is → **animalia**
exemplar -is → **exemplaria**
rete -is → **retia**

5) Τα αρσενικά και θηλυκά ονόματα που σχηματίζουν τη γενική πληθυντικού σε **-ium** σχηματίζουν επίσης την **αιτιατική πληθυντικού** σε **-es** και σε **-is**.

π.χ. **civis**, **civis** → γενική πληθυντικού **civ-ium**.
→ **αιτιατική πληθυντικού cives/civis**

- Κλίση του τριτόκλιτου ανώμαλου ονόματος **bos**, **bovis** (= βόδι) και του ελλειπτικού **vis** (= δύναμη)

Singularis   Pluralis   Singularis   Pluralis

Nom.	bos	boves	vis	vires
Gen.	bovis	bovum & boum	--	virium
Dat.	bovi	bobus & bubus	--	viribus
Acc.	bovem	boves	vim	vires & viris
Voc.	bos	boves	--	vires
Abl.	bove	bobus & bubus	vi	viribus

?????S? ??? G????S

- 1) ΑΡΣΕΝΙΚΑ ονόματα της Γ' κλίσης είναι τα λήγοντα σε:

-o , -or , -os , -er, -es , -is

- π.χ. sermo, sermonis (= ο λόγος)
dolor, doloris (= ο πόνος)
mos , moris (= συνήθεια)
pater, patris (= ο πατέρας)
miles, militis (= ο στρατιώτης)
cinis, cineris (= η στάχτη)

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

- **-o** caro, carnis (= κρέας) (θηλ.)
→ **-or** arbor, arboris (= δένδρο) (θηλ.)
soror, sororis (= αδελφή) (θηλ.)
uxor, uxoris (= η σύζυγος) (θηλ.)
marmor, marmoris (= μάρμαρο) (ουδ.)
→ **-os** dos, dotis (= προίκα) (θηλ.)
→ **-er** mater, matris (= μητέρα) (θηλ.)
→ **-es** aes, aeris (= χαλκός) (ουδ.)

2) Τα **ΘΗΛΥΚΑ** λήγουν σε:

-io, -do, -go, -as & -us, -es & -is,
-s (μετά από σύμφωνο) & **-x.**

- π.χ. oratio, orationis (= λόγος)
magnitudo, magnitudinis (= μέγεθος, ανάστημα)
imago, imaginis (= εικόνα)
civitas, civitatis (= πολιτεία)
servitus, servitutis (= δουλεία)
caedes, caedis (= σφαγή)
avis, avis (= πτηνό)
urbs, urbis (πόλη)
nox, noctis (= νύκτα)

KANONΑΣ 1ος

Τα ονόματα που λήγουν σε **-es** & **-is** και είναι ανισοσύλλαβα, είναι ΑΡΣΕΝΙΚΑ. Αντίθετα τα ισοσύλλαβα είναι ΘΗΛΥΚΑ.

- π.χ. αρσ. → miles, militis (= ο στρατιώτης)
θηλ. → caedes, caedis (= σφαγή)

KANONΑΣ 2ος

Τα ονόματα που λήγουν σε **-us** και διατηρούν το **-u** στις πλάγιες πτώσεις, είναι ΘΗΛΥΚΑ. π.χ. servitus- servitutis, salus- salutis

Ενώ τα λήγοντα σε **-us** που μετατρέπουν το **-u** - στις πλάγιες πτώσεις σε **-o** - ή **σε - e -**, είναι ΟΥΔΕΤΕΡΑ. π.χ. corpus- corporis, genus- generis.

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

→ **-do**   **ordo, ordinis** (= τάξη, παράταξη) (αρσ.)
                praedo, praedonis (= ο ληστής) (αρσ.)

→ **-as**   **elephas, elephantis** (= ελέφας) (αρσ.)

→ **-us**   **ius, iuris** (= το δίκαιο) (ουδ.)
                rus, ruris (= ο αγρός) (ουδ.)

→ **-is**   **civis, civis** (= πολίτης) (αρσ.)
                collis, collis (= λόφος) (αρσ.)
                familiaris, familiaris (= σύντροφος) (αρσ.)
                finis, finis (= τέλος) (αρσ.)
                hostis, hostis (= εχθρός) (αρσ. & θηλ.)
                iuvensis, iuvensis (= νέος) (αρσ. & θηλ.)
                mensis, mensis (= μήνας) (αρσ.)
                postis, postis (= παραστάδα) (αρσ.)
                unguis, unguis (= νύχι) (αρσ.)

→ **-s**   **mons, montis** (= βουνό) (αρσ.)
                fons, fontis (= πηγή) (αρσ.)

→ **-x**   **dux, ducis** (= στρατηγός) (αρσ.)
                grex, gregis (= κοπάδι) (αρσ.)
                iudex, iudicis (= δικαστής) (αρσ.)
                rex, regis (= βασιλιάς) (αρσ.)
                senex, senis (= γέρος) (αρσ. ή θηλ.)

3) **ΟΥΔΕΤΕΡΑ** είναι όσα λήγουν σε :

-c, -l, -n, -a, -t, -e, -ar, -ur, -us.
(κλ(ι)νατε αρουρους)

π.χ.

lac, lactis (γάλα)	rete, retis (δίχτυ)
animal, animalis (ζώο)	exemplar, exemplaris (παράδειγμα)
nomen, nominis (όνομα)	ebur, eboris (ελεφαντόδοντο)
poema, poematis (ποίημα)	corpus, corporis (σώμα)
caput, capitis (κεφάλι)	

ΕΞΑΙΡΕΣΕΙΣ

→ **-l**   **ex(s)ul, ex(s)ulis** (= εξόριστος) (αρσ.)
                consul, consulis (= ὑπατος) (αρσ.)

→ **-ur**   **augur, auguris** (= οιωνοσκόπος) (αρσ.)

DECLINATIO QUARTA

Η Δ' κλίση περιλαμβάνει ονόματα και των τριών γενών με τις εξής καταλήξεις:

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
&
ΘΗΛΥΚΑ

ΑΡΣΕΝΙΚΑ ΟΥΔΕΤΕΡΑ
&
ΘΗΛΥΚΑ

Singularis

Pluralis

Nom.	-us	-u	Nom.	-us	-ua
Gen.	-us	-us	Gen.	-uum	-uum
Dat.	-ui	-u	Dat.	-ibus	-ibus
Acc	-um	-u	Acc	-us	-ua
Voc.	-us	-u	Voc.	-us	-ua
Abl.	-u	-u	Abl.	-ibus	-ibus

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΕΝΟΥΣ

Από τα σε -us λήγοντα ονόματα της Δ' κλίσης, ΘΗΛΥΚΑ είναι μόνο τα παρακάτω:

manus -us (= χέρι), domus -us (= πατρίδα, οίκος).

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

1. Το όνομα domus -us δανειζεται μερικές πτώσεις από τη Β' κλίση και τρεις τύποι έχουν αποκτήσει επιρρηματική χρήση και σημασία:

	Singularis	Pluralis
Nom.	<i>domus</i>	<i>domus</i>
Gen.	<i>domus - domi</i> (1)	<i>domuum - domorum</i>
Dat.	<i>domui</i>	<i>domibus</i>
Acc.	<i>domum</i> (2)	<i>domos</i>
Voc.	<i>domus</i>	<i>domus</i>
Abl.	<i>domo</i> (3)	<i>domibus</i>

(1) <i>domi</i>	(= οίκοι, στην πατρίδα)	→ στάση σε τόπο
(2) <i>domum</i>	(= οίκαδε, προς την πατρίδα)	→ κίνηση σε τόπο
(3) <i>domo</i>	(= οίκοθεν, από την πατρίδα)	→ κίνηση από τόπο

2. Η δοτική Ενικού συναιρείται μερικές φορές σε -u:
- π.χ. *senatus* (= Σύγκλητος) → δοτική. *senatui* & *senatu*.

DECLINATIO QUINTA

Η Ε' κλίση περιλαμβάνει ονόματα ΑΡΣΕΝΙΚΑ και ΘΗΛΥΚΑ μόνο, με τις εξής καταλήξεις:

	Singularis	Pluralis
Nom.	<i>-es</i>	<i>-es</i>
Gen.	<i>-ei</i>	<i>-erum</i>
Dat.	<i>-ei</i>	<i>-ebus</i>
Acc.	<i>-em</i>	<i>-es</i>
Voc.	<i>-es</i>	<i>-es</i>
Abl.	<i>-e</i>	<i>-ebus</i>

ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΓΕΝΟΥΣ

Από τα ονόματα της Ε' κλίσης, ΑΡΣΕΝΙΚΑ είναι μόνο τα ονόματα:
dies, diei (= ημέρα)   *meridies, meridiei* (= μεσημέρι)

ΙΔΙΟΜΟΡΦΙΕΣ

- Πλήρη ενικό και πληθυντικό έχουν τα ονόματα της Ε' κλίσης:
dies, diei (= ημέρα)   *res, rei* (= πράγμα)
- Τα παρακάτω ονόματα σχηματίζουν από τον πληθυντικό μόνο τις τρεις όμοιες πτώσεις σε -es.
spes -ei (= ελπίδα), *acies -ei* (= παράταξη), *effigies -ei* (= ομοιώματα), *facies -ei* (πρόσωπο), *species -ei* (= όψη, μορφή).

---

3. Τα υπόλοιπα ονόματα της Ε' κλίσης **ΔΕΝ ΕΧΟΥΝ ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ**.

ΑΝΩΜΑΛΑ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ

Πολλά ονόματα ουσιαστικά της λατινικής όπως και της αρχαίας ελληνικής γλώσσας είναι ανώμαλα:

1. ***ΕΤΕΡΟΓΕΝΗ (HETEROGENEA)*** → Όσα χωρίς να μεταβάλλουν κλίση έχουν άλλο γένος στον Ενικό κι άλλο στον Πληθυντικό.

π.χ. **locus -i** (= τόπος) → **loci -orum** (= χωρία βιβλίων)
→ **loca -orum** (= τόποι)

caelum -i (= ουρανός) → **caeli -orum** (= ουρανοί)

2. ***ΕΤΕΡΟΚΛΙΤΑ (HETEROKLITA)*** → Όσα αν κι έχουν την ίδια Ονομαστική, κλίνονται σύμφωνα με διαφορετικές κλίσεις.

π.χ. **ficus-i** (= συκιά) [κλίνεται κατά τη Β' κλίση και έχει από τη Δ' κλίση τις πτώσεις σε *-us* και *-i*].

3. ***ΑΦΘΟΝΟΥΝΤΑ (ABUDANTIA)*** → Όσα σχηματίζουν σε όλες τις πτώσεις δύο διαφορετικούς τύπους.

materia -ae (α' κλ.) & **materies -ei** (ε' κλ.) = ύλη
elephas -antis (γ' κλ.) & **elephantus -i** (β' κλ.) = ο ελέφαντας
luxuria -ae (α' κλ.) & **luxuries -ei** (ε' κλ.) = πολυτέλεια
plebs, plebis (γ' κλ.) & **plebes -ei** (ε' κλ.) = λαός, πληβείοι
exemplar -aris (γ' κλ.) & **exemplum -i** (β' κλ.) = παράδειγμα

ΣΗΜ.: Τα αφθονούντα που κλίνονται και κατά την ε' κλ. ανήκουν στα Singularia tantum.

4. ***ΕΛΛΕΙΠΤΙΚΑ (DEFECTIVA)***

* Σχηματίζουν μόνο ΕΝΙΚΟ (*Singularia tantum*).

- α) Τα κύρια π.χ. **Sulla -ae**, **Roma -ae**.
- β) Οι αφηρημένες ἔννοιες, π.χ. **iustitia -ae** (= δικαιοσύνη), **fides -ei** (= πίστη)
- γ) Τα φυσικά φαινόμενα / σώματα, π.χ. **vesper -eri** (= βραδάκι), **luna -ae** (= σελήνη).
- δ) Όσα σημαίνουν ύλη, π.χ. **aurum -i** (= χρυσός), **lac, lactis** (= γάλα)
[ΣΗΜ.: Τα ουσιαστικά: **aes, aeris**, (= χαλκός), **ebur, eboris**, (= ελεφαντόδοντο), **marmor, marmoris** (= μάρμαρο) έχουν σπάνια πληθυντικό με η σημασία “τα αντικείμενα από χαλκό, ελεφαντόδοντο ή μάρμαρο αντίστοιχα”]
- ε) Τα περιεκτικά ουσιαστικά, π.χ. **pecunia -ae** (= χρήματα).

* Σχηματίζουν μόνο ΠΛΗΘΥΝΤΙΚΟ (*Pluralia tantum*).

- α) Τα ονόματα λαών / εθνών, π.χ. **Arverni -Arvernorum** (=οι Αρβέρνοι)

β) Μερικά κύρια, π.χ. **Athenae -arum**.

γ) Μερικά προσηγορικά όπως:

arma boni	-orum	= ὄπλα	cani divitiae	-orum	= ἀσπρες τρίχες
	-orum	= αγαθοὶ ἀνδρες		-arum	= πλούτη
domestici hiberna insidiae liberi mala moenia	-orum	= δούλοι του σπιτιού	penates posteri pugillares superi tenebrae	-ium	= πατρώοι θεοί
	-orum	= χειμερινὸ στρατ/δο		-orum	= απόγονοι
	-arum	= ενέδρα		-ium	= πλάκες γραφής
	-orum	= τα παιδιά		-orum	= οι ἀνω θεοί
	-orum	= συμφορές		-arum	= σκοτάδι
	-ium	= τείχη			

5. **ΕΤΕΡΟΣΗΜΑ** → Όσα στον πληθυντικό έχουν διαφορετική σημασία από ό,τι στον ενικό, όπως:

auxilium -ii(-i)	= βοήθεια	auxilia -orum	= στράτευμα
cera -ae	= κερί	cerae -arum	= πλάκες γραφής
carcer -is	= φυλακή	carceres -um	= αφετηρία
castrum -i	= φρούριο	castra -orum	= στρατόπεδο
copia -ae	= αφθονία	copiae - arum	= στράτευμα
fortuna -ae	= τύχη	fortunae -arum	= περιουσία
littera -ae	= γράμμα (της αλφαβήτου)	litterae -arum	= επιστολές, λογοτεχνία
opera -ae	= κόπος	operae -arum	= εργάτες
*ops -opis	= βοήθεια	opes -opum	= δύναμη, ισχὺς
pars -partis	= μέρος	partes -partium	= πολιτική παράταξη
supplicium -ii(-i)	= τιμωρία	supplicia -orum	= προσευχές, λατρεία
stipendium -ii(-i)	= μισθός	stipendia -orum	= στρατιωτική θητεία

6. “**KINHTA**” (*MOBILIA*) → Όσα έχουν διαφορετικό γραμματικό γένος για να δηλώσουν διάκριση και στο φυσικό τους γένος, π.χ.

---

cervus -i	= ελάφι	cerva -ae	= η ελαφίνα
magister -ri	= δάσκαλος	magistra -ae	= δασκάλα
rex, regis	= βασιλιάς	regina -ae	= βασίλισσα
servus -i	= δούλος	serva -ae	= δούλη
deus -a	= θεός	dea -ae	= θεά
filius -ii (-i)	= γιος	filia -ae	= κόρη